

Keskustan puoluekokous Seinäjoella 10. – 12.6.2016

Puoluekokouksen poliittinen kannanotto

Rohkeilla uudistuksilla kohti parempaa huomista

Vuosikymmenten saatossa Suomessa tuodittiin menestykseen. Meitä kehuittiin ja meiltä haettiin oppia muualle maailmaan. Loistimme kilpailukykytilastojen ja Pisa-tutkimusten kärjessä. Emme huomanneet tai halunneet tunnustaa muutosta ympärillämme, vaikka tipuimme taloudellisilla mittareilla muun Euroopan kyydistä. Velkaannuimme, talouskasvu hyytyi ja työttömyys kasvoi.

Viime vaalikausi hukattiin, kun yhä kasvaviin ongelmiin ei tuolloin tartuttu. Riittävät kasvun edellytykset ja rakenteelliset uudistukset jäivät pitkälti tekemättä. Näin julkisen talouden epätasapaino ja työttömyys saivat jatkaa kasvuaan.

Elämme Suomessa yhä vaikeita ja vaativia aikoja. Turvallisuustilanne maassamme ja myös ympärillämme on muuttunut. Se on näkynyt muiden muassa kasvavana maahanmuuttona ja siihen liittyvinä vihapuheina ja –tekoina. Kansainväliset poliittiset kriisit heijastuvat voimakkaina ulkomaankaupasta hyvin riippuvaiseen Suomeen.

Meillä on edelleen ongelmia ratkaistavana, mutta pahin on ohitse. Suomi on johdettu pois kuilun partaalta. Maamme talous on kääntynyt kasvuun usean heikon vuoden jälkeen.

Isoista asioista - työllisyyden parantamisesta, palvelujen turvaamisesta ja velkaantumisen lopettamisesta - on saatu tai ollaan saamassa ratkaisuja aikaan. Suomella on vihdoinkin suunta. Uudistukset Suomen kuntoon laittamiseksi on nyt toteutettava.

Keskustan työ tuottaa tulosta

Keskustan tunnus vuoden 2015 eduskuntavaaleissa oli ”Suomi kuntoon”. Esitimme selkeän ohjelman, jonka mukaan parannamme kilpailukykyä, pistämme julkista taloutta kuntoon ja velaksi elämisen pitää loppua.

Keskustajohtoinen hallitus on tarttunut työhönsä ripeästi. Julkisen talouden menoleikkaukset tehtiin hallitusohjelman mukaisesti alkupainotteisesti. Näin ne rupeavat puremaan nopeasti ja tekevät omalta osaltaan liikkumavaraa talouteen. Kipeät sopeutustoimet ovat olleet välttämättömiä Suomen kuntoon laittamiseksi.

Isoa laivaa ei käännetä nopeasti. Suomi-laivan kurssin päättäväinen reivaaminen näyttää tekevän tulosta. Pohjakosketus on ohitettu. Orastavasta talouskasvusta on merkkejä. Erityisesti kotimarkkinat rakentamisen ja palvelualojen johdolla ovat kääntyneet nousuun. Suunta on kohti valoisampia aikoja.

Heikoimmista on pidettävä huolta

Suomen kuntoon laittaminen on tehtävä niin, että kaikki suomalaiset pysyvät mukana. Keskusta pitää kiinni hallitusohjelman tavoitteesta kaventaa suomalaisten hyvinvointi- ja terveyseroja. Tärkeintä on työllisyyden parantaminen. Eriarvoisuutta on torjuttava yhteistyössä. Sosiaaliturvaa tulee kehittää sellaisen perustulon suuntaan, joka lisää toimeliaisuutta ja työnteon kannattavuutta kaikissa tilanteissa.

Poliittisten päättäjien vastuulla on pitää niiden suomalaisten puolta, joilla ei ole rahanvaltaa tai voimakkaita etujärjestöjä tukena. Valtiontalouden säästöistä huolimatta hallitus on pystynyt tekemään pienituloisia ja heikoimmassa asemassa olevia koskevia parannuksia. Pienituloisimpien eläkeläisten takuueläkettä on korotettu ja korotetaan. Omais- ja perhehoitoa kehitetään. 300 000 pienituloisinta on vapautettu YLE-verosta. Valtion on edelleen suunnattava panostuksia kaikkein pienituloisimpien tilanteen helpottamiseksi.

Pitkään jatkunut talouden alavire ja valtion talouden säästöt eivät ole olleet helppoja kansalaisille. Ongelmiin on tartuttava päättäväisesti. Aina keinona ei kuitenkaan ole lisäraha tai uusi valtion tai kunnan tarjoama palvelu. Uusien toimintatapojen kehittäminen ja normien purku ovat ongelmien ratkaisussa tärkeitä ja ajankohtaisia.

Usein pelkkä ajattelutavan muutos laittaa liikkeelle myönteisen kehityksen. Sairauksien hoitamisen sijaan on entistä enemmän siirryttävä niiden ehkäisyyn. Terveiden edistämiseen vaikutetaan lähellä jokaisen asuinpaikkaa: kaavoituksella, vapaa-ajan palveluilla, kulttuurilla, ylipäätään ihmisten kohtaamisella.

Suomessa on astuttava rohkeasti myös sukupolvirajojen yli. Keskusta haluaa luoda Suomeen yhteisöllisiä innovaatioita kuten palvelutaloja, joissa nuoret ja vanhukset asuvat yhdessä. Näin saadaan lisättyä vanhusten yhteisöllisyyttä ja viihtyvyyttä sekä samalla purettua nuorten asuntopulaa.

Keskusta pitää tärkeänä uudistuksena lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaa. Siinä liikkeelle lähdetään lapsista, nuorista ja perheistä. Lapsia ja nuoria kuunnellaan sekä löydetään kokeiluilla uusia tapoja osallistua ja vaikuttaa. Painopisteenä ovat lapsen oikeudet, ennaltaehkäisevät matalan kynnyksen palvelut, nuorten syrjäytymisen ehkäisy sekä perheiden monimuotoisuus.

Samaa asiakaslähtöisyyttä ja kuulemista tarvitaan muuallakin. Rakentamalla luottamusta, huolenpidolla ja toisista välittämisellä Suomella on mahdollisuus välttää yhteiskuntaerojen kasvaminen ja edetä kohti uudenlaista hyvinvointiyhteiskuntaa. Se on nykypäivän köyhän asian hoitamista.

Yhteiskuntasopimus mahdollistaa työllisyys- ja talouskäänteen

Jo ennen hallituksen virallista muodostamista aloitettiin neuvottelut yhteiskuntasopimuksen aikaansaamiseksi. Prosessissa on nähty monenlaisia vaiheita ja kiemuroita. Lopputulos on silti tärkein.

Keskusta on tyytyväinen siihen, että työmarkkinaosapuolet pääsivät sopuun kilpailukykyimme kannalta keskeisistä asioista. Sopimus on historiallinen ja osoittaa, että sopiminen on Suomen vahvuus myös tulevaisuudessa. Poikkeukselliset olot vaativat poikkeuksellisia toimia. Yhteisen edun asettaminen oman lyhytjänteisen edun edelle ansaitsee tunnustuksen.

Keskusta puolustaa sopimusyhteiskuntaa, mutta tähdentää, että myös hallituksen ja eduskunnan on voitava olla aloitteellisia ratkaisujen aikaansaamiseksi. Juuri näin nyt aikaansaadun sopimuksen osalta toimittiin.

Yhteiskuntasopimus parantaa yritysten kannattavuutta ja luo edellytyksiä viennille. Palkansaajat ja muu yhteiskunta on tullut yrityksiä vastaan merkittävillä toimilla. Meillä on nyt lupa odottaa investointeja ja sitä kautta työllisyyden paranemista. Valtion lupaamalla mittavilla veronalennuksilla tavoitellaan ostovoiman kohentumista. Niillä kompensoidaan palkansaajien nousevia maksuja.

Työpaikat ovat ykkösasia

Nyt on kaikin voimin panostettava kasvun ja työpaikkojen luomiseen. Työttömyyden taakka on raskas paitsi yhteiskunnalle niin erityisesti jokaiselle työttömälle. Työ on parasta syrjäytymisen ehkäisyä. Hallituksen on edistettävä myös nuorten työllisyyttä ja nuorten mahdollisuutta harjoittelujaksoihin opiskeluaikana.

Mikäli liikkeelle saatu talouskasvu antaa myöten, jo seuraavassa budjettiriihessä tulee osoittaa lisäpanostuksia pitkäaikaistyöttömyyden ja nuorisotyöttömyyden nujertamiseen.

Sovitut työllisyys- ja yrittäjyyspaketit täydentävät yhteiskuntasopimusta. Niillä parannetaan etenkin pienten ja keskisuurten yritysten toimintaedellytyksiä, helpotetaan työllistämistä ja työllistymistä sekä puretaan edelleen työntekoa ja yrittämistä hankaloittavaa byrokratiaa. Keskusta pitää tärkeänä, että kaikki työnantajat voisivat jatkossa hyödyntää paikallisen sopimisen mahdollisuuksia.

Valtion omistajapolitiikkaa on uudistettu niin, että myyntitulot eivät enää häviä budjetin syövereihin, vaan niillä tuetaan talouden kasvua ja luodaan edellytyksiä työpaikoille. Uudistetulla omistajapolitiikalla voi olla tuntuva vipuvaikutus Suomen nostamisessa. Samalla yhteiskuntavastuu tulee jokaisen valtionyhtiön perusarvoksi. Veroparatiiseille sanotaan ei. Keskusta pitää myös tärkeänä, että tässä tilanteessa valtionyhtiöiden ylimmän johdon etuja suitsitaan. Parlamentaarinen neuvottelukunta luo pitkäjänteisyyttä tulevaan omistajapolitiikkaan.

Koko Suomeen kohdistuvat liikennehankkeet elvyttävät taloutta ja parantavat osaltaan työllisyyttä. Teitä, ratoja ja muita väyliä laitetaan kuntoon yhteensä lähes miljardilla eurolla. Lisäksi toteutetaan useita isoja liikennehankkeita, jotka työllistävät nopealla aikataululla maakunnissa. Tulevaisuudessa nämä investoinnit on kyettävä moninkertaistamaan.

Biotalous veturiksi, viljelijöille helpotuksia

Keskusta pitää tärkeänä, että myös kotimaisten, uusiutuvien luonnonvarojen kestävään käyttöön perustuvaa biotaloutta edistetään hallitusohjelmassa sovitun mukaisesti. Biotalous on lupaavimpia aloja uusien työpaikkojen luomiseen koko Suomessa. Biotalouskasvua vauhditetaan hallituksen kärkihankkeiden toimin.

Maatalousyrittäjien tilanne on nyt erityisen vaikea. Keskusta pitää välttämättömänä, että syksyn lisäbudjetissa tehdään päätöksiä maatalouden tukalan tilanteen helpottamiseksi. Samalla jatketaan aktiivista vaikuttamista kansallisen ja Euroopan unioniin maatalousbyrokratian purkamiseksi.

Viljelijöiden rahoitusasemaa tulee parantaa laina- ja vakuusjärjestelyin.

Tuotantopanosten kustannukset suhteessa tuottajahintoihin kehittyvät epäterveesti ja aiheuttavat osaltaan syvenevää kannattavuuskriisiä. Kilpailulainsäädäntöä tulee uudistaa hallitusohjelman mukaisesti.

Keskusta pitää tärkeänä, että valmisteilla oleva Valtioneuvoston periaatepäätös valtionhallinnon hankintoihin tulee edistämään hyvien tuotantotapojen ja korkeiden eläinsuojelunormien mukaan tuotetun ruoan kysyntää. Samanlainen kirjaus tulee saada julkisten hankintojen osalta hankintalakiin. Tuotteiden alkuperämerkintöjä tulee selkiyttää kuluttajienkin toiveiden mukaisesti.

Tulevaisuutta rakennetaan uudistaen

Sipilän hallitus on jo ohjelmassaan ottanut rohkean uudistusotteen. Tätä työtä on laitettu toimeen monella rintamalla.

Keskusta kiittää ennen kaikkea sote-uudistuksen etenemistä. Vuosikausia suunnitteilla ollutta uudistusta viimeistellään. Lakipaketti julkistetaan pian. Lausunnoilla on myös oltava todellista merkitystä, kun meitä jokaista koskettavaa uudistusta viedään eteenpäin.

Tärkeintä uudistuksessa on laittaa perusterveydenhuolto kuntoon. Sitä tarvitsevat etenkin heikoimmassa asemassa olevat. Sosiaali- ja terveystalvet on limitettävä tiiviimmin yhteen sekä turvattava katkeamattomat hoito- ja hoivaketjut asuinpaikasta riippumatta.

Valinnanvapaus lisää ihmisten omaa harkintaa siitä, hankkiiko hän palvelut julkiselta, yksityiseltä vai kolmannen sektorin toimijalta. Keskustan mielestä keskeisen vastuun palvelujen järjestämisestä ja niiden saatavuudesta on jatkossakin oltava julkisilla toimijoilla.

Yhtä jalkaa sote-uudistuksen kanssa tehty maakuntauudistus vie Suomen kohti selkeää eurooppalaista kolmitasoista julkista hallintoa, joka perustuu kansanvaltaisuuteen. Työnjako kuntien, maakuntien ja valtion välillä on tehtävä selkeäksi. Asioista tulee päättää mahdollisimman lähellä niitä koskevia ihmisiä. Itsehallinnollisten maakuntien päätöksenteon on oltava aidosti alueen omissa käsissä ilman valtion vahvaa ohjausta. Myös hallinnon eri tasojen välillä on osoitettava ja rakennettava luottamusta toisiinsa.

Kun alueiden kehittämisvastuu on maakuntien omissa käsissä, se vahvistaa alueiden rakentamista niiden omien vahvuuksien ja luonteenpiirteiden pohjalle. Keskustan ajama normien purku on kannatettava askel samaan suuntaan.

Toimivat ja koko maan kattavat nopeat tietoliikenneyhteydet sekä toimivat liikenneyhteydet on turvattava kaikille. Ne ovat välttämätön edellytys tasapainoisen Suomen rakentamiseen ja biotalouden mahdollisuuksien kasvattamiseen. Edistämällä liikennekaarta ja hyödyntämällä uutta tekniikkaa ja digitalisaatiota voidaan turvata ja kehittää liikennepalveluja koko maassa. Näin mahdollistetaan osaltaan jokaisen oikeus valita itse asuinpaikkansa.

Keskusta korostaa koko maan kattavaa koulutustarjontaa. Digitalisaation täysimääräinen hyödyntäminen mahdollistaa omalta osaltaan koulutuksen alueellisen tasa-arvon turvaamisen. Keskusta huolehtii koulutuksen voimavarojen riittävytydestä jatkossakin.

Meidän on uskallettava rohkeasti tehdä kokeiluja, rikkoa rajoja ja uudistaa toimintatapojamme. Tarvitsemme välttämättä uudistumista ja asioiden tekemistä paremmin. Hallitus on näyttänyt myönteistä esimerkkiä kokeilujen tiellä. Keskustan mielestä samaa innovointia tarvitaan kunnissa, maakunnissa, yritysissä ja työpaikoilla. Monenlaisten näkemysten yhdistäminen tuo aina jotain uutta ja sitouttaa tekijöitään. Jokaisella on annettavaa niin työpaikallaan kuin vaikkapa asuinkunnassaan.